

«تحولات هویتی جامعه»

- هویت اجتماعی افراد محصول **عضویت گروهی** آنهاست. مثلاً شهری، روستایی، اصفهانی

- هر جامعه ای هم هویت خاصی دارد که از آن با عنوان **هویت فرهنگی** آن جامعه یاد می شود.

- هویت فرهنگی هر جامعه بر اساس **عقاید و ارزش های اجتماعی** آن شکل می گیرد.

ویژگی هویت فرهنگی جامعه: ۱- هویت فرهنگی جامعه، گسترده تر از هویت اجتماعی افراد است.

۲- هویت اجتماعی افراد در بر تو هویت فرهنگی جامعه متناسب با آن شکل می گیرد. ۳- هویت فرهنگی جامعه

فرصت شکل گیری هویت های اجتماعی متناسب با خود را پدید می آورد. ۴- هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام

می آورد که عقاید و ارزش های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آنها مهم باشد.

تحول فرهنگی مثبت: اگر فرهنگی که دچار تحول می شود، فرهنگی باطل و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد، تحول فرهنگی مثبت است. مانند تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی.

تحول فرهنگی منفی: اگر فرهنگی که دچار تحول می شود، فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است. مانند تحول جامعه نبوی به اموی.

علل درونی تحولات فرهنگی: ۱- ابداعات و نوآوری های مثبت و منفی افراد جامعه ۲- کاستی ها و بن بست های موجود در فرهنگ جامعه.

علل بیرونی تحولات فرهنگی: روبه روشن شدن و ارتباط جوامع با یکدیگر.

تحول فرهنگی: اگر جامعه ای در تعامل با جوامع دیگر بر عقاید و ارزش های خود پافشاری نکند و به مرور زمان به عقاید و ارزش های خود پشت کند دچار تحول فرهنگی می شود.

خودباختگی فرهنگی: اگر اعضای جامعه، مبهوت و مقهور فرهنگ دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را از دست بدهند، جامعه آنها دچار خودباختگی فرهنگی می شود.

در این صورت عناصر فرهنگی جامعه دیگر را بدون تحقیق می پذیرد. این جامعه به روش **تقلیدی** عمل می کند و ارتباطش را با تاریخ و فرهنگ خود از دست می دهد.

خود بافتگی جوامع غیر غربی در برابر جهان غرب را **غرب زدگی** می نامند.

- نه تنها افراد، بلکه جوامع نیز ممکن است دچار **از خود بیگانگی** شوند که به آن **از خود بیگانگی فرهنگی** می گویند. که نوعی است:

۱- **از خود بیگانگی تاریخی**: اگر یک جامعه، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خود بیگانگی تاریخی شده است.

جامعه خود باخته ای که در مواجهه با جامعه دیگر، هویت فرهنگی خود را از یاد می برد به این معنای از خود بیگانگی گرفتار شده.

۲- **از خود بیگانگی حقیقی (فطری)**: اگر عقاید و ارزش های یک جامعه مانع آشنایی اعضای آن جامعه با حقیقت

انسان و جهان شود، آن جامعه دچار از خود بیگانگی حقیقی (فطری) شده است.

- **از نظر قرآن کریم**: انسان هنگامی می تواند حقیقت خود و جهان را بشناسد که به انسان و جهان نگاه توحیدی داشته باشد.

- تنها فرهنگ **توحیدی** است که درهای آسمان و زمین را به روی انسان می گشاید و او را با حقیقت خود و جهان هستی

آشنایی کند.

- **فرهنگ اساطیری و فرهنگ دنیوی**، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می کند.

۱- **تغییرات هویتی افراد** تا چه زمانی مورد تسویه و تأیید جامعه قرار می گیرد؟ تا زمانی که در چارچوب عقاید و ارزش های

اجتماعی پذیرفته شده در جامعه اتفاق بیفتد و با هویت فرهنگی جامعه سازگار باشد.

۲- الف، رویارویی مصر و ایران باستان با جوامع اسلامی، نمونه ای از تحول فرهنگی با ملحق شدن به فرهنگ دیگر است.

ب، رویارویی جوامع اسلامی با فرهنگ ایران و روم، نمونه ای از گسترش و پیدایش فرهنگ است.

پ، رویارویی جوامع غربی با جوامع اسلامی در جنگ های صلیبی، نمونه ای از تحول فرهنگی بدون ملحق شدن به فرهنگ دیگر

ت، رویارویی جوامع غیر غربی با جهان غرب نمونه ای از عدم توانایی در گسترش فرهنگ خود و از انبیا رانده و از

انجام مانده شدن.

۳- هویت فرهنگی جامعه چه رابطی با هویت اجتماعی افراد دارد؟

۴- چه زمانی تغییرات هویتی افراد مورد تسویه و تأیید جامعه قرار می گیرد؟ مثال بزنید.

۵- هویت فرهنگی جامعه، گسترده تر از **هویت اجتماعی** افراد است.